

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 r.

30.09.2024 r.

-535,8 mln zł

Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Na budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa warmińsko-mazurskiego złożyły się budżety 114 gmin, 2 miast na prawach powiatu, 19 powiatów i województwa. W 2023 r. łączne dochody jednostek wzrosły w mniejszym stopniu niż wydatki. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego zamknął się deficytem.

Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego

W 2023 r. dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa warmińsko-mazurskiego wyniosły 13 212,9 mln zł i były o 6,2% większe od uzyskanych rok wcześniej. Najbardziej zwiększyły się dochody województwa, mniej powiatów, a najmniej miast na prawach powiatu. Gminy dysponowały dochodami mniejszymi niż w roku wcześniejszym. Dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa stanowiły 3,6% łącznych dochodów jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa były większe niż rok wcześniej

Tablica 1. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2023 r.

Wyszczególnienie	Ogółem			Dochody własne	Dotacje	Subwencja ogólna
	w mln zł	2022=100	na 1 mieszkańca w zł	w mln zł		
OGÓŁEM	13 212,9	106,2	.	5 274,0	3 661,3	4 277,6
Gminy ^a	7 105,2	97,7	6 570	2 953,7	2 119,4	2 032,1
Miasta na prawach powiatu	2 661,0	114,8	9 468	1 285,4	662,9	712,6
Powiaty	2 265,8	116,7	2 095	674,4	532,1	1 059,3
Województwo	1 180,9	130,3	867	360,6	346,8	473,6

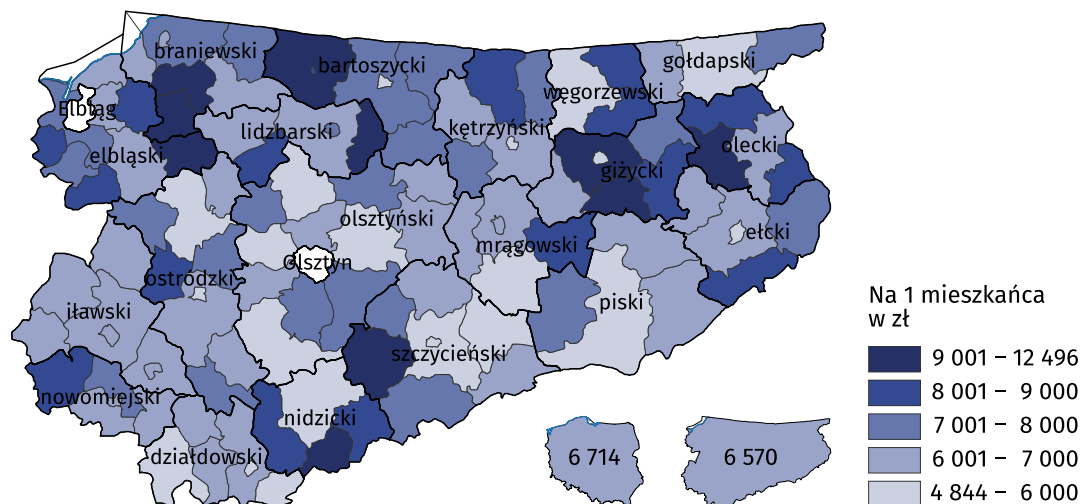
^a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu.

W strukturze dochodów największy udział stanowiły dochody własne (39,9%). Wyniosły one 5 274,0 mln zł i w porównaniu z 2022 r. były mniejsze o 0,5%. Udział dotacji wyniósł 27,7%. Ich kwota w porównaniu z rokiem wcześniejszym zmalała o 4,6% i osiągnęła poziom 3 661,3 mln zł. Subwencja ogólna stanowiła prawie 1/3 dochodów. W ujęciu rocznym zwiększyła się o 29,5% i wyniosła 4 277,6 mln zł.

Spośród gmin województwa najwyższe dochody na mieszkańca uzyskano w gminie wiejskiej Górowo Iławeckie (12 496 zł), natomiast najniższe w mieście Działdowo (4 844 zł). Gmina miejska Działdowo była dziewiątą gminą w kraju pod względem najniższej kwoty dochodów przypadającej na 1 mieszkańca.

Dochód na mieszkańca w budżetach gmin województwa był niższy niż w kraju, natomiast w budżetach miast na prawach powiatu, powiatów i województwa – wyższy

Mapa 1. Dochody budżetów gmin^a w 2023 r.

^a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu.

Wysokość dochodów na mieszkańca w miastach na prawach powiatu uplasowała warmińsko-mazurskie na trzecim miejscu wśród województw. Wyższe dochody uzyskano jedynie w miastach na prawach powiatu w mazowieckim i opolskim. Wśród wszystkich jednostek tego rodzaju Olsztyn znalazł się na szóstym miejscu w kraju.

Wśród powiatów województwa najwyższe dochody na mieszkańca odnotowano w powiecie węgorszewskim (3 810 zł), a najniższe w olsztyńskim (1 499 zł). Powiat węgorszewski był trzecim w kraju pod tym względem, po bieszczadzkiem (woj. podkarpackie) i słupeckim (woj. wielkopolskie).

Na każdego mieszkańca warmińsko-mazurskiego z budżetu województwa przypadło średnio 867 zł dochodów (o 205 zł więcej niż rok wcześniej). Najwyższe dochody na mieszkańca osiągnięto w mazowieckim i podkarpackim (powyżej 1 000 zł), a najniższe w śląskim i wielkopolskim (poniżej 700 zł).

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w 2023 r. wyniosły łącznie 13 748,7 mln zł i były o 9,7% większe niż rok wcześniej. Udział wydatków bieżących w ogólnych wydatkach wyniósł 74,5%, a majątkowych 25,5%. Wydatki bieżące zmalały o 1,2%, a majątkowe wzrosły o 61,7%.

Przeważająca część wydatków majątkowych (96%) przeznaczona była na inwestycje

Tablica 2. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2023 r.

Wyszczególnienie	Ogółem			Bieżące	Majątkowe	
	w mln zł	2022=100	na 1 mieszkańca w zł		w tym inwestycyjne	
OGÓŁEM	13 748,7	109,7	.	10 246,4	3 502,3	3 360,7
Gminy ^a	7 495,8	102,0	6 932	5 620,6	1 875,2	1 798,0
Miasta na prawach powiatu	2 906,4	125,9	10 342	2 109,2	797,2	765,4
Powiaty	2 300,3	118,0	2 127	1 848,0	452,3	444,0
Województwo	1 046,2	112,8	768	668,7	377,5	353,3

^a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu.

Spośród gmin województwa największe wydatki poniesiono w gminie wiejskiej Górowo Iławeckie (prawie 15 tys. zł na mieszkańca), a także gminach Płoskinia i Wilczęta (prawie

12 tys. zł). Najmniej środków z budżetów gmin wydatkowano w gminie miejsko-wiejskiej Morąg oraz miastach Giżycko i Działdowo (ok. 5,5 tys. zł na mieszkańca).

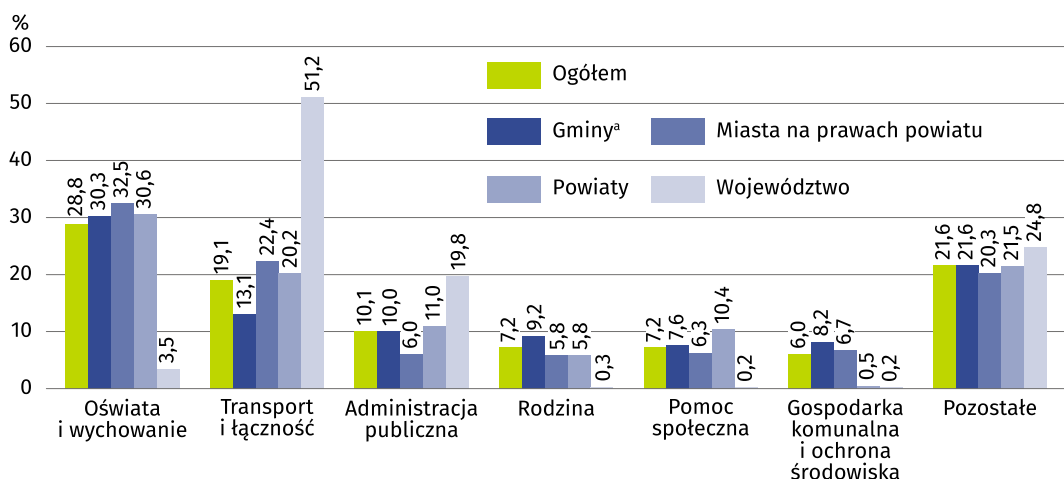
Wydatki na mieszkańca w miastach na prawach powiatu uplasowały warmińsko-mazurskie na piątym miejscu wśród województw. Olsztyn, z kwotą 12 328 zł, był czwartym miastem na prawach powiatu w kraju pod tym względem. Jego wydatki na mieszkańca były o prawie 5 tys. zł większe niż w Elblągu, w którym wydatki były trzecimi najmniejszymi w Polsce.

Wśród powiatów województwa najwyższe wydatki odnotowano w powiecie węgorzewskim (3 931 zł na mieszkańca), natomiast najniższe w olsztyńskim (1 488 zł). Powiat węgorzewski był drugim w kraju pod względem wysokości wydatków budżetowych przypadających na mieszkańca. Więcej wydatkowano jedynie w powiecie bieszczadzkim (woj. podkarpackie).

Wysokość wydatków (w przeliczeniu na mieszkańca) zarejestrowanych w budżetach województw uplasowała warmińsko-mazurskie na jedenastym miejscu. Najwięcej wydatkowano w lubuskim, mazowieckim i podkarpackim (powyżej 1 000 zł), najmniej w śląskim, dolnośląskim, wielkopolskim i lubelskim (poniżej 700 zł).

W 2023 r. jednostki samorządu terytorialnego największą część wydatków przeznaczyły na oświatę i wychowanie. Były one największym obciążeniem dla budżetów miast na prawach powiatu, powiatów i gmin.

Wykres 1. Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działań klasyfikacji budżetowej w 2023 r.

^a Bez gmin mających status miasta na prawach powiatu.

Kolejne pod względem wielkości były wydatki na transport i łączność. W budżetach województw stanowiły one ponad połowę wszystkich wydatków, a razem ze środkami przeznaczonymi na administrację publiczną – 71% wydatków budżetu województwa.

Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Rok 2023 był drugim z kolei, który jednostki samorządu terytorialnego województwa zamknęły deficytem. Był on większy niż rok wcześniej i wyniósł minus 535,8 mln zł. Największy zanotowano w gminach (minus 390,5 mln zł), mniejszy w miastach na prawach powiatu (minus 245,4 mln zł), a najmniejszy w powiatach (minus 34,6 mln zł). Na 114 gmin w województwie deficyt wystąpił w 96 jednostkach. Ujemny wynik finansowy zarejestrowały również obydwie miasta na prawach powiatu oraz 12 powiatów ziemskich. Nadwyżkę odnotowano w budżecie województwa (134,7 mln zł), 18 gminach oraz 7 powiatach ziemskich.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Wydatki na mieszkańca odnotowane w budżetach gmin i województwa były niższe niż w kraju, natomiast w budżetach miast na prawach powiatu i powiatów – wyższe

Opracowanie merytoryczne
Urząd Statystyczny w Olsztynie

Dyrektor Marek Morze
Tel. 89 524 36 66

Rozpowszechnianie
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych

Agnieszka Wobolewicz
Tel. 89 524 36 16

Współpraca z mediami

Tel. 89 524 36 14

e-mail: J.Balcerzak@stat.gov.pl

olsztyn.stat.gov.pl

[@Olsztyn_STAT](https://twitter.com/Olsztyn_STAT)

[@UrządStatystycznyOlsztyn](https://www.facebook.com/UrządStatystycznyOlsztyn)

Powiązane opracowania

[Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie warmińsko-mazurskim w 2022 r.](#)

[Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2022](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego](#)